

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 12/2003 vp

Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2004

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä syyskuuta 2003 lähettänyt hallituksen esityksen valtion talousarvioksi vuodelle 2004 (HE 55/2003 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan.

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin mukaan valiokunta voi omasta aloitteestaan antaa omaa toimialaansa koskevan lausunnon valtion talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle 30 päivän kuluessa siitä, kun esitys on lähetetty valtiovarainvaliokuntaan.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ohjelmajohtaja Raimo Luoma, hallitusneuvos Sakari Arkio, teollisuusneuvos Erkki Eskola, teollisuusneuvos Paula Nybergh ja ylitarkastaja Sirpa Hautala, kauppa- ja teollisuusministeriö
- johtaja Hannu Paju, Uudenmaan työvoima- ja elinkeinokeskus
- toimitusjohtaja Tuomo Haavisto, Suomen Jobs and Society ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet
— Satakunnan työvoima- ja elinkeinokeskus
— Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yrittäjyyspolitiikka

Talousarvioesityksen mukaan kauppa- ja teollisuusministeriö toteuttaa hallituksen elinkeinopolitiikkaa yhdessä hallinnonalan yksiköiden kanssa ja yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Yrittäjyysohjelma on yksi hallituksen politiikkaohjelmista, jota toteutetaan kauppa- ja teollisuusministeriön koordinoimana eri ministeriöiden kesken. Yrityspolitiikalla parannetaan niitä edellytyksiä ja olosuhteita, jotka ovat välttämättömiä yritysten perustamiselle ja kasvulle.

Yritysten perustamisessa erityisesti rahoitusmahdollisuudet, tiedot ja taidot yritystoiminnasta sekä hallinnollisten menettelyjen sujuvuus ovat olennaisia.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalla yrityspolitiikan välineitä ovat investointi- ja kehittämistuet, takuut, neuvontapalvelut sekä säädökset. Yrityspolitiikkaa toteutetaan merkittävältä osin työvoima- ja elinkeinokeskusten sekä osaltaan myös Teknologian kehittämiskeskuksen ja Suomen Teollisuussijoitus Oy:n toimenpitein.

Talousarvioesityksessä (32.30) selostetaan tarkemmin yritystukia ja kehittämispalveluita sekä erityisrahoitusta.

Yrittäjyysohjelmaa rahoitetaan useiden ministeriöiden pääluokissa. Talousvaliokunnalle on todettu, että varoja yrittäjyysohjelman toteuttamiseen on osoitettu tyydyttävästi. Sen sijaan yrittäjyyden edistämisen käytännön toteutuksessa on parannettava tehokkuutta ja tuottavuutta. Tähän valiokunta yhtyy. Samalla valiokunta korostaa selkeän aikataulun välttämättömyyttä yrittäjyysohjelman toteuttamiseksi.

Huomattava osa yritystuista ja kehittämispalveluista rahoitetaan EU:n rakennerahasto-ohjelmista. Pääosa rahoituksesta kanavoituu TE-keskusten kautta ja osaksi Tekesin tutkimus- ja kehityshankkeisiin sekä Finnvera Oyj:n luottojen korkotukiin ja luottotappiokorvauksiin.

Epävarmuutta aiheuttaa rahasto-ohjelmien kautta saatavan rahoituksen jatkuvuus vuonna 2006 päättyvän ohjelmakauden jälkeen. Ei ole tiedossa, millaisia rahastoja EU:ssa tuolloin on ja millaista rahoitusta on saatavissa.

Työvoima- ja elinkeinokeskukset (TE-keskukset)

Talousarvioesityksessä todetaan, että talousarvioesityksen valmisteluun liittyen TE-keskusten toimintaa ohjaavat ministeriöt, kauppa- ja teollisuusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä työministeriö, ovat asettaneet talousarvioesityksessä keskuksille keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2004 (32.10.22).

Kauppa- ja teollisuusministeriö vastaa TE-keskusten yleishallinnollisesta ohjauksesta.

Talousvaliokunta pitää myönteisenä uusien teknologia-asiantuntijoiden saamista TE-keskuksiin. Niillä on myönteinen vaikutus alueellisen tutkimus- ja teknologiaosaamisen kehittämisessä. Ne osaltaan tukevat myös tasapainoista alueellista kehitystä. TE-keskusten toimintamäärärahojen kehityksessä tulisi kuitenkin vastaisuudessa ottaa huomioon keskusten tehtävien lisääntyminen. Muun muassa maatalouden valvontatehtävät ovat lisääntyneet ja uusien päätösten johdosta tulevat lisääntymään, mikä vaatii myös lisää resursseja.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että eri ministeriöiden hallinnonaloille budjetoitujen määrärahojen käytön tulisi olla siten koordinoitua, että määrärahat tulevat tarkoituksiinsa tehokkaasti käytetyiksi. Toimintojen tehokkuus edellyttää myös eri ministeriöiden hyvää yhteistyötä.

Talousvaliokunta kiinnittää huomiota vielä siihen, että etenkin silloin, kun asiakas toimii usean TE-keskuksen alueella, TE-keskusten toimintojen tulee olla yhtenäistä ja johdonmukaista.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta esittää

että valtiovarainvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Martti Korhonen /vas
vpj.	Jari Leppä /kesk	Miapetra Kumpula /sd
jäs.	Mikko Elo /sd	Jere Lahti /kok
	Sari Essayah /kd	Klaus Pentti /kesk
	Merikukka Forsius /vihr	Martin Saarikangas /kok
	Reijo Kallio /sd	Juhani Sjöblom /kok.
	Esko Kiviranta /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.